

Ret til at gribe ind, ja, jeg vil gaa videre: at Samfundet ikke har en Pligt til at gribe ind og til at varetage Barnets velforstaaede Interesse. Denne Pligt har Samfundet af to Grunde. For det første af den Grund, at Samfundet, som sagt, skal hjælpe Barnet. Men for det andet af den Grund, at Samfundet er i højeste Grad interesseret i, hvad der kommer ud af Barnet. Det skal jo blive et voksent Menneske, yde produktivt Arbejde; eller det kan blive en negativ Ener i Samfundet, der paa forskellig Vis modarbejder de samfundsmæssige Interesser. Det var dog et taabeligt Samfund, som, naar det forholder sig saaledes, ikke saa sin Regning ved at tage sig af Børnene og tage sig af Ungdommen. Derfor er det en fuldkommen forældet Opfattelse, at Barnet er Forældrenes Barn udelukkende. Nej, Barnet er først og fremmest et Menneske, og dernæst har Forældrene, naar de gør det ordentligt, en rimelig Ret til at varetage Børnernes Interesser, men Samfundet har baade Ret og Pligt til at arbejde med i denne Sag. Derfor kan jeg ikke se rettere, end at naar det ærede Medlem kan indrømme, at man kan paalægge Husbonden Pligt til at føje sig efter de unges Ønsker, er det nødvendigt ogsaa at gøre den Indrømmelse, at Forældrene er nødte til i denne Sag at bøje sig for deres Børns velbegrundede samfundsgavnige Ønsker, og det skal interessere mig at se, hvor længe Partiet Venstre, hvis det gør den første Indrømmelse, vil kunne undgaa den anden.

Saa vil jeg til Slutning kun gøre en eneste Bemærkning angaaende Sagens mere snævre Betydning. Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) var lidt bekymret — det ærede Medlems Specialitet er Bekymring paa andres Vegne — paa Københavns Vegne angaaende Ungdomsskolen. Jeg er mere bekymret angaaende Ungdommens fortsatte Uddannelse ude i Landdistrikterne. Og nu vil jeg gøre det ærede Medlem, der er Ordfører for Venstre (Nørgaard), opmærksom paa, hvad det er for store Interesser, som en Modstand paa dette Punkt gaar imod. Hvem er det nemlig, der her er Tale om? Ja, det er Fremtidens Husmænd, Fremtidens Landhaandværkere, Fremtidens smaa handlende ude i Landdistrikterne. Det er disse Mennesker, Socialdemokratiet ved sit Forslag ønsker at dygtiggøre i den her omhandlede Alder, for at de bl. a. kan faa Blod paa Tanden og gaa videre i den saakaldte Folkehøjskole. Hvad er da vor sociale og samfundsmæssige Hensigt? Ja, det er den: for de ubemidlede Samfundslag ude paa Landet at skabe dygtige Re-

krutter til Landets Husmandsstand og til de andre med dem ligestillede Smaakaarsfolk ude i Landdistrikterne. Jeg gratulerer det Parti, der modsætter sig denne samfundsnyttige Bestræbelse.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 7de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Fraenkel: Selvfølgelig kunde det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) ikke bestige Talerstolen uden at kaste sig ind i en ham ganske uvedkommende Diskussion, der paa ganske fredelig Maade blev ført mellem den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (K. M. Klausen) og mig, og lige saa selvfølgelig kunde han ikke kaste sig ind i denne Diskussion uden tillige at optræde med en Arrogance, saa man sandt for Dyden skulde tro, det ærede Medlem var Radikal og ikke Socialdemokrat. Denne Gang var det min Uklarhed, der var Skyld i, at jeg kunde finde nogen Modsigelse og noget Tvangsmoment i dette Lovforslag. Jeg tillader mig da overfor det ærede Medlem at anføre følgende. I § 1 staar der: „Det paalægges samtlige Kommunalbestyrelser at oprette Fortsættelsesskoler for Ungdommen mellem 14 og 18 Aar“. „Der paalægges“, altsaa, de skal oprette dem. Umiddelbart efter, i Paragraffens 2det Stykke, staar der: „Ønsker en Kommunalbestyrelse ikke at oprette en Ungdomsskole, skal den lade foretage en Afstemning om Sagen blandt de kommunale Vælgere“ o. s. v. Jeg tillader mig at spørge: Forudsætter dog ikke dette, at det er en frivillig Sag for Kommunalbestyrelserne, om de vil oprette Skoler eller ej, og staar denne Forudsætning ikke i Strid med det Paalæg, der gives i første Stykke? Er det uklart, er det ikke mig, der er uklar, men den, der har konciperet Lovforslaget.

Formanden: Folketingsmanden for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Nørgaard: Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Vilhelm Rasmussen) hævder igen, at det er forsvarligt at tvinge Kommuneskolens Lærere og Lærerinder til mod deres Villie at undervise i en saadan Skole, som her er Tale om. Forholdet er det, at i Øjeblikket er der en halv Snes Tusinde Kommunelærere og Lærerinder, som er blevet kaldet til den Gerning, de har, og de er gaaet ind